

Alfik Humanistyczny

15 grudnia 2010

JASKÓŁKA - klas VI szkoły podstawowej

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (30.03.2011). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**

Jerzy Besala *Na ubitej ziemi (Polityka nr 14, 4 kwietnia 2009) fragment*

Homerycka „Iliada” to pokaz pojedynków. Najpierw wojny między Achajami a Troją usiłowano uniknąć poprzez pojedynek królewicza Parysa, który uprowadził Halenę, z jej spartańskim mężem, kochankiem Aresa, królem Menelaosem. Zwycięzca miał zabrać kobietę i skarby. Podczas pojedynku Menelaos był bliski wygranej, lecz oręż wojenny był wówczas kruchy: miecz króla spartańskiego rozpadł się na cztery kawałki na spiszowym hełmie Parysa. Ale Menelaos chwycił Trojanina za kité hełmu i włókł do swoich.

Zwycięstwu przeszkodziła Afrodyta, która otuliła Parysa obłokiem i wyniosła z pojedynku. Grecy i Trojanie musieli walczyć aż do tragicznego końca grodu króla Priama, odbywając także szereg pojedynków, jak choćby Hektora z Ajaksem i Patroklesem czy najślawniejsze starcie Achillesa z Hektorem.

Pytania za 3 punkty

1. Tematem powyższego tekstu jest:

- A) streszczenie *Iliady* B) przedstawienie najważniejszych pojedynków opisanych w dziele Homera
C) ocena dzieła Homera D) prezentacja biografii głównych bohaterów *Iliady*

2. Z powyższego tekstu wynika, że Homer w swoim dziele:

- A) przedstawia oblężenie Troi B) pokazuje jak bogini Afrodyta pomagała greckim wojownikom wychodzić cało z opresji
C) opowiada o śmierci Menelaosa D) nie przedstawia zjawisk fantastycznych

3. Z zaproponowanego fragmentu artykułu możemy wywnioskować, że bezpośrednią przyczyną wojny trojańskiej:

- A) był pojedynek Menelaosa z Parysem B) była rywalizacja gospodarcza między Grecją a Troją
C) było porwanie Heleny przez Menelaosa D) było porwanie Heleny przez Parysa

4. Powyższy tekst adresowany jest przede wszystkim do:

- A) czytelników znających treść *Iliady* B) młodzieży C) każdego odbiorcy D) znawców literatury

5. Dzieło Homera omawiane w przedstawionym tekście należy do:

- A) literatury pięknej B) piśmiennictwa historycznego C) literatury naukowej D) literatury fachowej

6. Wydarzenia, o których opowiada Homer, miały miejsce:

- A) w starożytności B) w średniowieczu C) w czasach Imperium Rzymskiego D) po upadku Imperium Rzymskiego

7. Z powyższego tekstu wynika, że Parys nie zginął w walce z Menelaosem, gdyż:

- A) uchroniła go Afrodyta B) był sprytniejszy od swojego przeciwnika
C) Menelaos nie wytrzymał trudów walki D) uratowała go niedoskonałość techniczna oręża

8. Z przedstawionego tekstu można wywnioskować, że Menelaos:

- A) walczył nieuczciwie B) cieszył się opieką Aresa C) pochodził z Troi D) miał boskie pochodzenie

9. Przebieg wojny trojańskiej przedstawiony został przez Homera:

- A) na podstawie mitu bądź pieśni i podań ludowych B) na podstawie badań historyków
C) dzięki opowiadaniom uczestników D) dzięki wykorzystaniu kronik greckich i trojańskich

10. Przyczyną kruchości mieczy w tamtych czasach (zgodnie z powyższym tekstem):

- A) była ich długość B) była siła ówczesnych wojowników C) materiał, z jakiego zostały wykonane D) była technika walki

Pytania za 4 punkty

11. Pojęciem niezwiązanym z wojną trojańską jest:

- A) pięta Achillesa B) jabłko niezgody C) koń trojański D) stajnia Augiasza

12. Z powyższego tekstu możemy dowiedzieć się:

- A) kto zwyciężył w wojnie trojańskiej
B) kto wygrał w starciu Achillesa z Hektorem
C) co stało się z Heleną
D) jak nazywał się wódz Greków

13. W powyższym tekście piszący:

- A) odwołuje się do badań innych naukowców
B) cytuje dzieło Homera
C) przedstawia znane fakty
D) obala poglądy innych badaczy

14. Styl wypowiedzi autora powyższego artykułu cechuje:

- A) obecność wielu terminów z zakresu teorii literatury
B) potoczność
C) emocjonalność
D) unikanie form potocznych

15. Odwołania do tekstu dzieła Homera mają w pierwszym rzędzie za zadanie:

- A) zapoznać czytelnika z problematyką utworu
B) rozwinąć myśl wyrażoną na początku wypowiedzi
C) streścić główne wątki utworu
D) przedstawić charakterystykę głównych bohaterów

16. W swoim wywodzie autor:

- A) unika ocen
B) ocenia postępowanie bohaterów
C) wyraża opinie na temat dzieła Homera
D) dokonuje interpretacji dzieła greckiego poety

17. Z przytoczonego fragmentu artykułu możemy wywnioskować, że jedną z cech gatunkowych *Iliady* stanowi:

- A) forma prozatorska
B) niewielki rozmiar dzieła
C) akcja dziejąca się na dwóch płaszczyznach: ludzkiej i boskiej
D) niewielka liczba postaci

18. Na podstawie powyższego tekstu możemy powiedzieć, że jego bohaterowie:

- A) nie mają wad
B) są jednoznacznie źli lub dobrzy
C) są wyłącznie źli
D) mogą być różnie oceniani

19. Sparta, z której pochodził Menelaos, była:

- A) prężnym ośrodkiem gospodarczym
B) ojczyzną żołnierzy
C) krainą filozofów
D) ojczyzną artystów

20. W pierwszym zdaniu powyższego tekstu:

- A) nie ma podmiotu
B) występuje podmiot domyślny
C) podmiotem jest *Iliada*
D) podmiotem jest *pokaz*

Pytania za 5 punktów

21. Sformułowanie *usiłowano uniknąć* składa się z:

- A) dwóch czasowników w formie nieosobowej
B) czasownika i innej części mowy
C) czasownika i rzeczownika
D) dwóch wyrazów, z których jeden jest nieodmienną częścią mowy

22. Więcej niż trzy sylaby jest w wyrazie:

- A) wygranej
B) kochankiem
C) spiżowym
D) uprowadził

23. Rzeczownikiem w dopełniaczu jest wyraz:

- A) hełmie
B) zwycięstwu
C) króla
D) obłokiem

24. Wyrazy tworzące związek *spiżowym hełmie*:

- A) są tą samą częścią mowy
B) są w tym samym przypadku
C) nie odmieniają się przez przypadki
D) są w różnych przypadkach

25. Przymiotnikiem jest wyraz:

- A) tragicznego
B) najpierw
C) podczas
D) cztery

26. W pierwszym zdaniu powyższego tekstu:

- A) nie ma zaimka
B) są dwa przymiotniki
C) pojawił się rzeczownik w dopełniaczu
D) nie wszystkie wyrazy są odmiennymi częściami mowy

27. W zdaniu *Podczas pojedynku Menelaos był bliski wygranej*:

- A) występuje okolicznik
B) brak okolicznika
C) brak dopełnienia
D) brak zarówno okolicznika jak i dopełnienia

28. Spójnikiem jest wyraz:

- A) to
B) lecz
C) do
D) na

29. Wypowiedzenie *Zwycięstwu przeszkodziła Afrodyta, która otuliła Parysa obłokiem i wyniosła z pojedynku to*:

- A) zdanie pojedyncze
B) dwa zdania
C) trzy zdania złożone podrzędnie
D) trzy zdania (w tym jedno współrzędnie złożone)

30. W tym samym zdaniu nie występuje:

- A) spójnik
B) zaimek
C) przyimek
D) imię własne